IKER - ÖNÉRTÉKELŐ PÉLDÁKKAL

RÉSZTERÜLETEK / PÉLDÁK	INFORMÁCIÓ GYŰJTÉSE, FELHASZNÁLÁSA, TÁROLÁSA	DIGITÁLIS, INTERNET ALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ	DIGITÁLIS TARTALMAK LÉTREHOZÁSA	PROBLÉMAMEGOLDÁS, GYAKORLATI ALKALMAZÁS	IKT BIZTONSÁG
IKER 1. szint (Europass önéletrajzban az "alapszintű felhasználó" szintnek felel meg)	Egyszerű keresés böngészővel, információ keresése, mentése, előhívása.	Kapcsolattartás hanghívással vagy egyszerű szöveges üzenetküldéssel, az elektronikus kommunikáció legalapvetőbb szabályainak (netikett) betartásával.	Egyszerű digitális tartalmak létrehozása és módosítása a szellemi tulajdon védelme érdekében hozott legalapvetőbb szabályok (szerzői jogok) figyelembevételével.	Digitális eszköz be-, kikapcsolása, alapvető funkciók beállítása, módosítása, gyakran előforduló, legegyszerűbb probléma-helyzetek megoldása.	Alapvető szabályok és biztonsági intézkedések alkalmazása a magánélet, a személyes adatok és a digitális tartalmak védelme (IKT biztonság) érdekében.
Példák	Sportverseny végeredményének kereséséhez egyedül választom meg a keresőszavakat. (pl. "Debrecen", "Pápa", "végeredmény"). Megnyitom az e-mailben érkezett fájlokat az okostelefonomon a felajánlott alkalmazások egyikével. Törekszem arra, hogy úgy mentsek el fájlokat, hogy azokat később megtaláljam. (pl. mindent a "Dokumentumok" mappába mentek). Ha megtetszik egy weboldal, hozzá tudom adni a könyvjelzőkhöz. Meg tudom különböztetni a weboldal többi részétől a jól elkülönülő reklámokat, hirdetéseket. Ha egy film érdekel, meg tudom nézni az előzetesét interneten.	Barátaimmal, ismerőseimmel beszélgetek számítógépes program segítségével, vagy weboldalon keresztül. Az okostelefon címjegyzékét megnyitva kiválasztom azt a személyt, akivel kapcsolatba szeretnék lépni és hívást indítani vagy sms-t küldeni. A számítógépemet használva néhány soros e-mailt küldök az elektromos műveknek, törekedve arra, hogy a megfelelő megszólítást használjam. E-mail címemet úgy választom meg, hogy az mind a magánéletemben, mind a munka világában felvállalható legyen. Nyitott vagyok arra, hogy gyermekem tanáraival e-mailben tartsam a kapcsolatot. Az okostelefonomon ellenőrzöm, hogy van-e térerő, illetve hogy melyik mobilhálózathoz csatlakozom.	A fogadott hívások listájából a névjegyzékbe mentem a számot okostelefonomon. Számítógépemmel hangfelvételt készítek. Egérrel duplán kattintva megnyitok, a jobb felső sarkába egyet kattintva pedig bezárok egy már létező dokumentumot. Az általam készített szöveges dokumentumokban betartom azt a szabályt, hogy szó szerinti idézéskor ki kell tenni az idézőjelet. A billentyűzetet és az egeret egyaránt használom, amikor egy dokumentum szövegét módosítom. A számítógépem asztaláról parancsikonja segítségével elindítom a böngészőt. A táblagépen lévő alkalmazások közül ikonja alapján megtalálom és elindítom a zenelejátszót.	A bekapcsoló gomb használatával felébresztem a táblagépemet. Ujjmozdulatokkal és bökéssel elindítom az internet böngészőt. Telefonomat rezgő üzemmódra állítom. Automatikus frissítés befejezéséről értesítő ablakot értelmezem, annak jobb felső sarkába kattintva bezárom. Ha véletlenül nem abba a menüpontba lépek be, amelyikbe szerettem volna, a 'vissza' gomb használatával visszalépek. Postán az általam igényelt szolgáltatáshoz önállóan sorszámot kérek az automatából. Felismerem okostelefonom jelzéseit, melyek elmulasztott hívásról értesítenek.	Számítógépem fiókjába való belépéshez jelszót állítok be. Táblagépem feloldásához mintát állítok be. Telefonom, bankkártyám PIN kódját nem tartom olyan helyen, hogy mások könnyen megszerezhessék. PIN kódomat, jelszavamat igyekszem úgy begépelni, hogy más ne láthassa. Ha gyanús tartalmú levelet kapok, annak megnyitása előtt tanácsot kérek. Könyváruház weboldalán történő regisztráció esetén nem adok meg magamról olyan indokolatlanul kért érzékeny adatokat, mint a vallásom, vagy havi keresetem. Felismerem, hogy csalásról van szó, amikor váratlanul egy nyereményről szóló üzenetet követően a nyereményhez való hozzájutáshoz pénzt kérnek tőlem. Okostelefonomat, táblagépemet nem hagyom őrizetlenül. Használat után kijelentkezek postafiókomból, ha a számítógépet internetkávézóban használtam.

RÉSZTERÜLETEK / PÉLDÁK	INFORMÁCIÓ GYŰJTÉSE, FELHASZNÁLÁSA, TÁROLÁSA	DIGITÁLIS, INTERNET ALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ	DIGITÁLIS TARTALMAK LÉTREHOZÁSA	PROBLÉMAMEGOLDÁS, GYAKORLATI ALKALMAZÁS	IKT BIZTONSÁG
IKER 2. szint (Europass önéletrajzban az "alapszintű felhasználó" szintnek felel meg)	Adatok, információk keresése a digitális eszközön vagy az interneten, az eredmények közül a megfelelő(k) kiválasztása és feldolgozása útmutatás alapján.	Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása akár több lépésből álló műveletsor végrehajtásával, a netikett egyszerű szabályainak betartásával.	Digitális tartalmak létrehozása, átalakítása, formázása, szerkesztése a szerzői jogok figyelembevételével.	Digitális eszköz(ök) összekapcsolódó funkcióinak működtetése, gyakran előforduló, több lépést igénylő probléma-helyzetek kiküszöbölése.	Biztonságos jelszavak megválasztása, előre megfelelően beállított szoftverek, eszközök használata az IKT biztonság növelése céljából.
Példák	Annak tudatában, hogy nem minden információ megbízható, ami az interneten található, a közösségi oldalakon megjelenő hírek valóságtartalmát ellenőrzöm. A számítógép merevlemezén az intéző használatával megkeresek egy korábban lementett képet. Törekszem a kormányablakok naprakész elérhetőségét és nyitva tartását az interneten keresztül megkeresni. A számítógépen elérhető felhő alapú tárhelyre mentem a dokumentumaimat, mert tudom, hogy így internet kapcsolattal rendelkező bármelyik eszközről elérhetem őket. Nagy helyet foglaló fájlokat betömörítve tárolok úgy, hogy a fájlnév utaljon a tömörített mappa tartalmára. Fájljaimat úgy tárolom, hogy azok között könnyen eligazodjak. Ár-összehasonlító honlapon megjelenő készüléklistából kiválasztom azokat az okostelefonokat, melyek 30.000 Ft-nál nem kerülnek többe.	A telefonommal készített képet multimédiás üzenetként elküldöm ismerősömnek. Távolban élő rokonomnak írt emailemhez csatolok egy családomról készült fotót. Elektronikus levél készítésekor ellenőrzöm, hogy a címzettek címei helyesen lettek-e beírva, a tárgy mezőt úgy töltöm ki, hogy az utaljon a levél tartalmára. Törekszem arra, hogy családomról készült fényképeimet csak megbízható ismerőseimmel osszam meg. Hivatalos személyeknek küldött emailjeimben nem használok szleng kifejezéseket, küldés előtt az üzenetet átolvasva ellenőrzöm a helyesírást. Barátomnak átküldöm egy általam kedvelt étterem honlapjának címét. Közösségi oldalakon nem helyezek el társadalmi csoport ellen uszító tartalmat, betartva ezzel Magyarország törvényeit és a netikett szabályait.	Az okostelefonomban már létező névjegyet a híváslistában szereplő telefonszámmal és becenévvel kiegészítem. Táblagépemmel úgy készítek fényképet, hogy a vakut is bekapcsolom. Önéletrajzomban a legfontosabb információkat kiemelem a szöveg aláhúzásával, vagy a betűk vastagításával. Csak olyan weboldalakról töltök le zenét, mozifilmet, ahol tudom, hogy ezt legálisan (a szerzői jogi szabályok betartása mellett) megtehetem. A tabletem alkalmazásaival készített írásos, vagy hangjegyzeteket megosztom másokkal. A laptopomhoz USB kulcsot (pendrive) csatlakoztatok, arra felmásolom a munkámhoz otthon készített dokumentumokat.	Elindítom egy e-mailben érkezett dokumentum nyomtatását. Okostévémen a táblagépén tárolt videót játszok le. A vírusirtó frissítését kérő rendszerüzenetet értelmezem, a képernyőn megjelenő egyszerű lépéssor végrehajtásával frissítem a programot. Felismerem, ha okostelefonom jelzi, hogy e-mail üzenetem érkezett, a levelet megnyitom az értesítés panelről. A számítógép egy programjának lefagyása esetén azt elsődlegesen a feladatkezelő segítségével próbálom meg bezárni. Felismerem, ha e-mail fiókom a csatolmányt annak mérete miatt nem tudja elküldeni, és ekkor nagy fájlok küldésére, megosztására alkalmas felületet használok. A jelszó ismeretében csatlakozok új vezeték nélküli hálózathoz. Felismerem, ha táblagépemen kevés a tárhely, a szükségtelen fájlokat törlöm. A mindennapi élet során felmerülő problémákra videó megosztó portálokon keresek megoldási ötleteket.	Értelmezem a levelezőrendszer jelzését, a lejáró jelszó helyett egyedül választok új, biztonságos, de megjegyezhető jelszót. Mérlegelést követően döntöm el, hogy telepítek-e olyan alkalmazást, ami hozzáférést kér a fényképeimhez vagy használni kívánja földrajzi helyzetem. Használom a számítógépemen lévő vírusirtót, tűzfalat, azok néhány lépésből álló frissítéséről önállóan gondoskodom. A bankszámlámon végrehajtott tranzakciókról bankomtól sms értesítést kérek. Internetes vásárlás előtt elolvasom és figyelembe veszem az adott eladóról, webshopról a többi felhasználó által írt bejegyzéseket, visszajelzéseket. Az újonnan vásárolt routerem (útválasztóm) egyszerű beállításait biztonságos jelszó, titkosítás) a használati utasítás alapján egyedül állítom be.

DIMENZIÓK / PÉLDÁK	INFORMÁCIÓ GYŰJTÉSE, FELHASZNÁLÁSA, TÁROLÁSA	DIGITÁLIS, INTERNET ALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ	DIGITÁLIS TARTALMAK LÉTREHOZÁSA	PROBLÉMAMEGOLDÁS, GYAKORLATI ALKALMAZÁS	IKT BIZTONSÁG
IKER 3. szint (Europass önéletrajzban az "önálló felhasználó" szintnek felel meg)	Összetett információgyűjtés és tárolás kreatív megoldásokkal, egyszerű struktúrában.	Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása információközlésre alkalmas programok, alkalmazások összetettebb funkcióival, a netikett szabályok széles körének betartásával.	Digitális tartalmak létrehozása, átalakítása, formázása, szerkesztése változatos programok, alkalmazások és azok komplex funkcióinak együttes használatával.	Szoftverek telepítése, digitális eszköz hardverének, perifériáinak és adatátviteli hálózat eszközeinek telepítése, karbantartása, komplex intézkedéseket igénylő probléma- helyzetek kiküszöbölése.	Szoftverek, eszközök kiválasztása, telepítése, használata, komplex biztonsági beállítások alkalmazása az IKT biztonság növelése céljából.
Példák	Táblagépem merevlemezén olyan dokumentumot is megtalálok, mellyel kapcsolatban csak arra emlékszek, hogy mikor készítettem. Felhő alapú tárhely szolgáltatást használok annak érdekében, hogy fájljaimnak a legfrissebb verziója legyen elérhető a számítógépén és táblagépén egyaránt. Fotóimat tárolásra és szerkesztésre egyaránt alkalmas online tárhelyre mentem. Elektronikus könyvtárakban keresek letölthető kötelező olvasmányokat, tisztában vagyok a találati listában szereplő DOC és PDF kiterjesztések közötti különbségekkel. Utazásaim költség-tervezéséhez a szabad szálláshelyek árait és szolgáltatásait összehasonlító táblázatot készítek. Havi bevételeimről és vásárlásaimról táblázatos formában összesítést készítek. Okostelefonomon bekapcsolom a GPS vevőt, elindítom a navigációra alkalmas alkalmazást, a cím begépelésével megadom az úti célt és elindítom a navigációt.	Webkonferenciát (webinar) hirdetek és moderátorként ügyelek a netikett szabályainak betartására, az előadókhoz intézett kérdések továbbítására. Egy bonyolult informatikai problémához segítséget kérek internetes ingyenes telefonálással, és eközben a segítséget nyújtóval képernyőmet is megosztom. Visszahívom a hibás tartalommal kiküldött e-mailt, ha a levelezőrendszerem arra alkalmas. Ingyenes fórum felületen saját témákat hozok létre, melyek fölött az adminisztrátori jogokat gyakorolom. Több e-mail fiókom is beállítom okostelefonomon. E-mailben érkező esemény meghívást a naptáram áttekintése után elfogadom, arról értesítést küldök. Hivatali levelezésemen különböző szabadság értesítést állítok be a szervezeten kívülről és a szervezeten belülről érkező küldeményekhez.	A számítógépem aktuális képernyő nézetéről mentést készítek, abból képszerkesztő segítségével egy részt kivágok és új fájlba mentem. Internetről letölthető hangszerkesztő alkalmazás telepítése előtt mérlegelem, hogy az szabadon felhasználható vagy a felhasználói szerződés ezt valamilyen módon korlátozza. Új mikrofon vásárlásakor a számítógépem csatlakozójával kompatibilis eszközt választok. Eltérő szerkezetű, képet is tartalmazó szöveget valamely, már félkész dokumentumomba átemelem úgy, hogy annak formázása a már meglévő tartalomhoz illeszkedjen. Digitális fényképezőgépemen tárolt, csak az alapértelmezett programmal letölthető fényképet a számítógépemre, majd onnan az okostelefonomra mentem, ahol azt háttérképként beállítom. Okostelefonommal hangot rögzítek, azt igényem szerint vágom, majd csengőhangként beállítom. Egy, a programozás elsajátítását támogató interaktív felületen egyszerű programokat tervezek, futtatok, javítok. A forint árfolyamváltozásáról esztétikus vonal grafikont készítek.	Okostelefonomra, tabletemre az alkalmazás áruházból időjárás előrejelző alkalmazást telepítek. Számítógépemhez vezeték nélküli hálózati adaptert csatlakoztatok, a szükséges illesztőprogramot telepítem, csatlakoztatom a hálózathoz. Számítógépemre internetes telefonálásra alkalmas programot telepítek és saját igényeimnek megfelelő beállításokat végzek rajta. Ha táblagépem a szokottnál gyorsabban lemerül, a rendszereszközök használatával megpróbálom megfejteni és elhárítani ennek okát. Táblagépemet hálózati nyomtatóhoz csatlakoztatom. Okostelefonomra feltelepítem a készülék által felajánlott rendszerfrissítést. Okos eszközömnek hibás működése esetén visszaállítom a gyári beállításokat, majd újra személyre szabom. Felismerem, ha okostelefonomon kevés a tárhely, a fájlkezelővel megkeresem és törlöm a szükségtelen fájlokat. Számítógépem merevlemezén töredezettség-mentesítést végzek.	Kiválasztom az eszköznek megfelelő vírusirtót, tűzfalat, ezeket feltelepítem és gondoskodom az igényeimnek megfelelő biztonsági beállítások alkalmazásáról. Beállítom, hogy a gyermekem által használt programok ne férhessenek hozzá az internethez. Amikor táblagépem nyilvános hálózatra csatlakozik, nem hajtok végre szinkronizálást, mert tudom, hogy ezáltal illetéktelenek hozzáférhetnek bizalmas dokumentumaimhoz. Alkalmazások és programok telepítése során a számomra felkínált, de nem szükséges programok telepítését elutasítom. Online vásárlást lehetőleg olyan szolgáltatókon keresztül bonyolítok le, akik a termék ellenértékét csak annak megérkezése után utalják el az eladónak. A biztonsági- és rendszerfrissítéseket telepítem vagy azok automatikus telepítését beállítom.

DIMENZIÓK / PÉLDÁK	INFORMÁCIÓ GYŰJTÉSE, FELHASZNÁLÁSA, TÁROLÁSA	DIGITÁLIS, INTERNET ALAPÚ KOMMUNIKÁCIÓ	DIGITÁLIS TARTALMAK LÉTREHOZÁSA	PROBLÉMAMEGOLDÁS, GYAKORLATI ALKALMAZÁS	IKT BIZTONSÁG
IKER 4. szint (Europass önéletrajzban az "önálló felhasználó" szintnek felel meg)	Összetett információgyűjtés eredményeinek tárolása a feladathoz általa tervezett adatbázis(ok)ban, az adatok lekérdezése, az adatbázis(ok) adminisztrátori feladatainak ellátása.	Információközlésre alkalmas egyszerű felület kialakítása és frissítése.	Egyszerű futtatható program készítése.	Felmerülő problémák megoldásához új technikák elsajátítása és kreatív használata, egyszerű helyi hálózat beállítása.	A digitális eszközök IKT biztonságának növelésére használt szoftverek és eszközök rendszerbe szerveződő, összehangolt működtetése.
Példák	Szűkítem a keresésem találatainak számát bizonyos szavak, vagy weboldalakat kizárásával. Több személy adatait tartalmazó adatbázisból szűröm azokat, akik Budapesten laknak és rendelkeznek telefonos elérhetőséggel. A gyártók weboldalain elérhető információk alapján összegző adatbázist készítek a jelenleg forgalmazott egyterű autók fogyasztásáról és áráról, melyeket különböző autós szakportálokon elérhető adatokkal összevetek. Routeremhez csatlakoztatok külső merevlemezt és beállítom, hogy az azon elhelyezett fájlokat minden, a hálózatra csatlakoztatott eszköz elérjen. Beérkezett és kiküldött leveleimet rendszerezve, archív fájlban tárolom. Több számítógépen is úgy állítom be a felhő alapú tárhelyem fiókját, hogy csak kiválasztott mappák szinkronizálódjanak.	Blogot indítok, és azon posztokat írok valamely erre szolgáló felhasználóbarát felületen. Egyszerű honlapot készítek egy erre a célra szolgáló, felhasználóbarát felületen, melyen tartalmakat helyezek el és ezeket az adminisztrációs felület használatával rendszeresen frissítem. Családi ünnepség felvételeiből grafikus és szöveges elemeket is tartalmazó, időzített, felvett hangot lejátszó fájlt készítek. Levelező rendszeremben olyan szabályt hozok létre, mely a főnökömtől jövő levelek érkezésekor hangjelzést küld és azt 'fontos' jelölővel látja el. Felhő alapú tárhelyemen olyan szöveges dokumentumot készítek, amit interneten másokkal egyszerre tudunk szerkeszteni, ehhez a meghívókat küldök és a jogosultságokat beállítom. A család mobilinternet társkártyáinak forgalmát erre szolgáló alkalmazáson keresztül követem.	Táblázat munkalapjainak lezárására és feloldására makrót tervezek és készítek, az esetleges hibákat kijavítom. Szerkesztő programmal olyan profilt hozok létre, mely hétköznapokon éjszakára automatikusan lehalkítja az okostelefont. A cég munkaidő-nyilvántartását felhőben tárolom és megosztom kollégáimmal, hogy azok is kitölthessék, akik másik telephelyen dolgoznak. Olyan képszerkesztő szoftvert keresek, aminek a felhasználói szerződése alapján magánszemélyeknek nem kell érte fizetni. Megértem az újonnan telepített angol nyelvű vírusirtó program funkcióit.	Korábban nem tapasztalt hibajelenség esetén a probléma pontos megfogalmazásával az interneten keresek megoldást, kiválasztom és alkalmazom a megfelelőnek tűnő megoldási javaslatokat. Egy általam korábban nem használt grafikus Web-szerkesztő felület használatát önállóan térképezem fel, a bonyolultabb beállításokhoz internetes fórumokon található leírásokat használom. Erre alkalmas wifi routerem úgy állítom be, hogy azon elérhető legyen egy jelszót nem igénylő vendég hálózat és egy, a családom számára kialakított, jelszóval védett belső hálózat. Asztali számítógépem alkatrészének meghibásodása esetén azt azonosítom, cserélem. Beállítom, hogy vezetékkel a routerhez kapcsolódó számítógépem az okoseszközömmel is el lehessen indítani.	Otthoni wifi routerem (útválasztóját) biztonságos jelszóval látom el, illetve megfelelő protokollt állítok be annak érdekében, hogy vezeték nélküli hálózatához idegenek ne tudjanak csatlakozni. Észreveszem és orvosolom, ha böngészőm nem tudja támogatni az internet bankomhoz való biztonságos hozzáférést. Ha az általam kiválasztott és letöltött videó szerkesztő program telepítése során a program egy nem kívánt harmadik fél programját akarja telepíteni, megszakítom a folyamatot és másik szerkesztő programot keresek. A BIOS-ban a merevlemezemhez jelszót állítok be. Nyílt WIFI hálózaton az adataim védelme érdekében VPN kapcsolaton keresztül böngészek.